

گردشگری و محیط زیست

ابوالفضل قنبری^۱، خاطره عبدی^۲

دانشیار گروه پژوهش های جغرافیایی دانشگاه تبریز، تبریز

a_ghanbari@tabrizu.ac.ir

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری، دانشگاه تبریز

khatere_abdi1993@yahoo.com

چکیده

هدف مقاله حاضر تشریح مفاهیم گردشگری و محیط زیست است. همچنین تأثیرات این مفاهیم بر یکدیگر و نیز با تأکید بر ارتباط گردشگری بر روی محیط زیست و اثرات آن مورد توجه قرار گرفته است. روش پژوهش مقاله "توصیفی-تبیینی" است. با مطالعه در زمینه مفاهیم گردشگری و تأثیرات این مفاهیم بر محیط زیست می توان به این نتیجه رسید که گردشگری اثرات مثبت و منفی زیادی بر محیط زیست دارد که باید با برنامه ریزی و مدیریت مناسب کنترل شود. از جمله آثار مثبت آن می توان به حفاظت و نگهداری از مناطق طبیعی مهم، حفاظت و نگهداری از مکان های تاریخی و باستان شناسی و بخش های معماری، توسعه و پیشرفت کیفیت محیط زیست، بالا بردن سطح محیط زیست، توسعه زیرساخت ها و افزایش آگاهی زیست محیطی اشاره کرد. همچنین دارای اثرات منفی شامل آلودگی هوا، آلودگی صوتی و بصری، مشکلات دفع زباله، اختلال در محیط زیست، خطرات زیست محیطی و آسیب رساندن به مکان های باستان شناسی و تاریخی میباشد. بنابراین در این راستا و برای کاهش آسیب های وارده بر محیط زیست از طرف گردشگران باید سازمان های جهانی گردشگری و دولت ها نقش عمده ای را برای محافظت از محیط زیست و توسعه پایدار گردشگری با برنامه ریزی درست و جامع و کاربردی قدم بدارند. از جمله این سیاست ها می توان به تنظیم دستور کار برای پیشبرد حفاظت از محیط زیست از طریق پیش بینی منابع داخلی و خارجی برای حمایت از سازمان های محلی که در زمینه حفاظت از محیط زیست تلاش می کنند و پیش بینی روش هایی برای کنترل و ارزیابی پیشرفت آنها، انجام ارزیابی های استراتژیک و تأثیرات محیطی، و انتشار نتایج این ارزیابی ها برای استفاده بر افراد جامعه و دیگر افراد زینفع، برنامه ریزی برای کاربری زمین ها و کنترل ساخت و سازها، ترویج گردشگری در سایت های طبیعی و میراث فرهنگی مانند تشویق گردشگری محیط زیستی و تنظیم برنامه های برای محافظت از این منابع در برابر آثار منفی گردشگری، تشویق موسسات گردشگری به توسعه پایدار گردشگری و افزایش آگاهی اهالی محلی از طریق فراهم کردن اطلاعات برگزاری برنامه های آموزشی و مشارکت افراد در برنامه ها اشاره کرد. توسعه پایدار گردشگری تنها احساس مسئولیت کردن نسبت به محیط زیست نیست بلکه باید در جهت ارزشمندتر کردن زندگی برای مردم از جنبه های زیبایی محیطی، اجتماعی و اقتصادی تلاش شود.

واژه های کلیدی: گردشگری، محیط زیست، توسعه پایدار